

Kohtuasi T-367/03

Yedaş Tarım ve Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ

versus

**Euroopa Liidu Nõukogu ja
Euroopa Ühenduste Komisjon**

Kahju hüvitamise hagi — Rahvusvahelised lepingud — EMÜ-Türgi
assotsiatsioonileping — Euroopa Ühenduse ja Türgi vaheline tolliliit —
Kompenseeriv rahaline abi

Esimese Astme Kohtu otsus (viies koda), 30. märts 2006 II - 876

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Rahvusvahelised lepingud — Ühenduse lepingud — Vahetu õigusmõju
(EMÜ-Türgi assotsiatsioonileping, artikli 2 lõige 1, artikli 3 lõiked 1 ja 6)*
2. *Lepinguväline vastutus — Tingimused — Õigusvastatus
(EÜ artikkel 226 ja artikli 288 teine lõik)*

3. *Lepinguväline vastutus — Tingimused — Õigusvastatus — Kahju — Põhjuslik seos — Ühe tingimuse täitmata jätmine*
(EÜ artikli 288 teine lõik)

1. Ühenduse ja kolmanda riigi vahel sõlmitud lepingu sätet tuleb pidada vahetult kohaldatavaks, kui sätte sõnastust ning lepingu eesmärki ja olemust arvestades sisaldab see selget ja täpset kohustust, mille täitmine või tagajärgede tekkimine ei eelda hilisema akti vastuvõtmist.

tutsiooniline säte, millega luuakse assotsiatsiooniõukogu.

(vt punktid 39, 42–44)

Sellega ei ole tegemist lepingu assotsiatsiooni loomiseks Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vahel artikli 2 lõike 1 puhul, mis näeb üldiselt ette selle lepingu eesmärgi. Asjaomane säte on programmilise iseloomuga. Säte ei ole piisavalt täpne ja tingimusteta ja sõltub igal juhul nii rakendamise kui ka mõju osas hiljem vastuvõetavatest aktidest, mis välistab sellega otseselt ettevõtja seisundi reguleerimise. Sama kehtib ka kõnealuse lepingu artikli 3 lõike 1 suhtes; sätte esimene lõik näeb üldiselt ette Türgi ja ühenduse assotsiatsiooni ettevalmistava etapi eesmärgi; teine lõik viitab selle etapi üksikasjalikke reegleid määratlevatele lepingu lisaks olevatele protokollidele. Sama järelduse saab teha ka lepingu artikli 6 osas, mis on insti-

2. Mis puutub ühenduse lepinguvälisesse vastutusse, siis ühendus ei vastuta Türgile antava rahalise toetuse väidetava ebapiisavuse eest, kuna see ebapiisavus on tingitud liikmesriigi vastuseisust. Isegi kui eeldada, et sellist vastuseisu võib pidada liikmesriigi asutamislepingust tulenevate kohustuste rikkumiseks, ei ole komisjonil kohustust algatada EÜ artikli 226 alusel liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust. Seega ei ole komisjoni poolt selle menetluse algatamata jätmise puhul tegemist õigusvastase käitumisega, nii et see ei too kaasa ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimist.

(vt punktid 50 ja 51)

3. EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimiseks on vaja, et samaaegselt on täidetud järgmised tingimused: institutsioonidele etteheidetav käitumine on õigusvastane, kahju on tegelikult tekkinud ning väidetava käitumise ja tekkinud kahju vahel on põhjuslik seos. Kui kasvõi

üks neist tingimustest ei ole täidetud, tuleb hagi jätta täies ulatuses rahuldamata, ilma et oleks vaja uurida teisi nimetatud vastutuse tingimusi.

(vt punktid 34, 62)